

**GENCSAPÁTI EGYSÉGES SZOCIÁLIS ÉS
GYERMEKJÓLÉTI INTÉZMÉNY**

**ÉTKEZTETÉS
SZAKMAI PROGRAM**

2020.

TARTALOM

1. Az étkeztetés általános jellemzői.....	3
2. A szolgáltatás célja, feladata.....	3
2. 1. A megvalósítani kívánt konkrét program bemutatása.....	3
2. 2. A szakmai program megvalósítása.....	4
2. 3. Más intézményekkel történő együttműködés módja.....	5
2. 4. A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések leírása.....	5
3. Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei.....	6
3. 1. Ellátottak köre.....	6
3. 2. Demográfiai mutatók.....	6
3. 3. Szociális jellemzők.....	7
4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége.....	7
5. Az ellátás igénybevételének módját.....	9
6. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja.....	11
7. A szolgáltató és az igénybevevő közötti kapcsolattartás módja.....	12
7. 1. Az intézmény belső kapcsolatainak rendszere.....	12
7. 2. Az intézmény külső kapcsolatainak rendszere.....	12
8. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	13
8. 1. Közalkalmazottak jogai.....	13
8. 2. A szociális szolgáltatást végzők jogai.....	14
8. 3. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottak jogai.....	14
8. 3. 1. Ellátotti önkormányzat.....	16
9. Az intézményre vonatkozó szakmai információk.....	16
10. Összefoglalás.....	16
11. Melléklet	
11. 1. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátást igénybevevő és a Gencsapáti Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény (GESZGYI) által kötött Megállapodás szociális étkeztetésre	
11. 2. A GESZGYI házirendje	
11. 3. A GESZGYI Szervezeti és Működési Szabályzata	

1. Az étkeztetés általános jellemzői

Az ellátást nyújtó intézmény neve: Gencsapáti Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény (a továbbiakban: GESZGYI)

Rövidített név: Gencsapáti Szociális Szolgáltató Központ

Az intézmény székhelye: 9721 Gencsapáti, Hunyadi út 225.

Az intézmény működési területe az étkeztetés esetén: Gencsapáti község közigazgatási területe.

2. A szolgáltatás célja, feladata

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy
- e) hajléktalanságuk miatt.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg. Jogosultsági feltételként jövedelmi helyzet nem határozható meg.

Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelően megszervezhető az étel:

- a) kiszolgálásával egyidejű helyben fogyasztással,
- b) elvitelének lehetővé tételével,
- c) lakásra szállításával.

Az étkeztetés keretében főétkezésként legalább napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani. Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára – a népkonyha kivételével – az ellátást igénybe vevő részére diétás étkeztetést kell biztosítani. Az étkeztetés keretében biztosított élelmiszer nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmának alsó értékeit a vendéglátás és közétkeztetés keretében történő élelmiszer-előállítás és -forgalmazás feltételeiről szóló 67/2007. (VII. 10.) GKM-EüM-FVM-SZMM együttes rendelet (a továbbiakban: Ér.) tartalmazza.

Az étel helyben fogyasztása esetén biztosítani kell a szolgáltatást igénybe vevők számának megfelelően:

- a) kézmosási lehetőséget, nemenként elkülönített illemhelyet,
- b) evőeszközöket és étkezészetet.

2. 1. A megvalósítani kívánt konkrét program bemutatása (létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása)

Az intézményben igénybe vett étkeztetést szolgáltatási szerződés alapján az EUREST Kft. biztosítja.

Az étkezés igénybevétele történhet: házhoz szállítással, hazavitellel, helyben történő fogyasztással. Jelenleg a helyben történő fogyasztás elenyésző a házhozszállításhoz és az elvitelhez képest. Az ebéd házhoz szállítását az EUREST Kft. látja el.

Az ellátás a hét öt napján, illetve munkanapokon biztosított. Hétfőtől – péntekig: 10 óra 30 perctől – 13 óra 30 percig a választott igénybevételi forma alapján.

Az étkeztetés, térítési díjfizetési kötelezettség ellenében igénybe vehető szolgáltatás. Aki valamilyen okból kifolyólag az étkezésre nem tart igényt, azt legkésőbb az előző napon, 9.00 óráig be kell jelenteni az intézményvezetőnél. Hogyha ezt saját hibájából elmulasztja, az igénybe nem vett ételért is meg kell fizetnie a térítési díjat.

Az étkeztetésért fizetendő térítési díj kiszámításának feltételeit a Szt. törvény paragrafusai tartalmazzák.

Az étkeztetésben részesülők étkezési térítési díjához támogatás nyújtható, a Gencsapáti község Önkormányzatának mindenkor érvényben lévő, a szociális igazgatásról és az egyes szociális ellátási formák szabályairól szóló, illetve az étkezési nyersanyagnormáról és az intézményi térítési díjakról szóló rendelete alapján.

Az étkezési térítési díj befizetése minden tárgyhót követően, a hónap utolsó hetének hétfői és keddi napján történik 8. 00 órától 16. 00 óráig. A befizetés pontos dátumát minden hónapban 3 nappal előbb, mindenki számára jól látható helyen ki kell függeszteni.

A befizetés helye a GESZGYI-ben az intézményvezetőnél, illetve szükség szerint az idős ember otthonában a gondozónőknél.

Az étkeztetés formája: szociális konyha.

A szociális konyha olyan alapszolgáltatási forma, ahol az étkeztetés keretében biztosított étel előállítás (melegítése) és kiszolgálása történik. A szociális konyha a napi egyszeri főétkezésen kívül további étkezésre is lehetőséget nyújt szabályozott formák szerint.

2. 2. A szakmai program megvalósítása (várható következményeinek, eredményességének, az ellátó-rendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése)

Az idősök számában és arányában, a család struktúrájában és funkciójában bekövetkezett változások, az urbanizáció hatása, a nők fokozott munkába állása az elmúlt évtizedekben kedvezőtlenül hatottak az idős emberek helyzetére. A többgenerációs családrendszer felváltotta a nukleáris családot. A modern családok ma már nem igazán igénylik az öregek aktív részvételét, kevés olyan család is van, ahol a szülő, gyerek, unoka együtt él. A mai atomizált kiscsaládokból kiszorultak az öregek.

Az idősök többsége saját lakásában egyedül él. Amíg szellemi, fizikai állapotuk jó, önálló életvitelre alkalmasak, erejük függvényében ők segítenek a gyerekeiknek. Abban az esetben azonban, ha az idős, egyedül élő ember megbetegedik, rokonai felelősséget éreznek irántuk, igyekeznek viszonzni mindazt a támogatást, amit ők kaptak korábban tőlük. Az idős emberről való gondoskodás azonban komoly megterhelést jelent a családnak, mivel mindenki dolgozik, és így nem tudnak folyamatos gondozást biztosítani számukra, mert ezzel saját megélhetésüket is veszélyeztetnék. Ezekben az esetekben van különösen nagy jelentősége az idősök ellátásával, gondozásával foglalkozó ellátórendszernek.

Mindezek, a községünkben is egyre inkább megjelenő és megfigyelhető jelenségek egyértelművé teszik, hogy miért is van fontos szerepe és létjogosultsága a szociális étkeztetés intézményének.

Az étkezők száma, összetétele állandóan változik, csakúgy, mint az étkezés igénybevételének időtartama, módja.

Az étkeztetésben részesülőket az intézményvezető naponta jelenti a TEVADMIN KENYSZI rendszerben, továbbá róluk az étkeztetés igénybevételének módja szerint Étkezésre vonatkozó igénybevételi naplót vezet, amit havonta összesít. Mindez alapját képezi az állami normatíva igénylésnek is.

Az étkeztetés szolgáltatásának biztosításával egyrészt megnőtt az esélyük az otthonmaradásra azoknak az idős embereknek, akik segítséggel saját lakókörnyezetükben még elboldogulnak, másrészt pedig a család válláról is levesz egy kis terhet abból, amit az idős ember ellátása jelenthet számukra.

2. 3. Más intézményekkel történő együttműködés módja

Az étkeztetést végző gondozó, intézményvezető együttműködik az ellátási területén működő önkormányzattal, illetve egyéb szociális alap-és szakellátást nyújtó intézménnyel, háziorvosi szolgálattal. A gondozó igyekszik jó kapcsolatot fenntartani, és hatékonyan együttműködni a helyi szociális ügyintézővel, jegyzővel. Az önkormányzattal együttműködve igyekszik a leghatékonyabban az idősök érdekeit képviselni, szükség szerint kedvezményeket, támogatást nyújtani, az információáramlást biztosítani, és egy korrekt, baráti kapcsolatot kialakítani.

A vezető gondozó igény és szükség esetén más, személyes gondoskodást nyújtó szociális alap-és szakellátás igénybevételét kezdeményezi.

2. 4. A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések leírása

A XX. századra általánossá vált, és az új évezredben folytatódik a világ népességének soha nem látott előregedése. Ez a probléma a magyar társadalomban is egyre növekvő súllyal van jelen. Mindezt felismerve, egyre nagyobb szerepet kap a kormányzati politikában is az idősügy, az idősöket ellátó intézményrendszer fejlesztése, korszerűsítése és finanszírozásuk. Fontos, hogy az idősök otthon érezzék magukat a településükön és ehhez minden rendelkezésre álló eszközt megtaláljunk és maximálisan kihasználjunk számukra. Köztudott, de általános tapasztalatunk is, illetve több idős emberrel folytatott beszélgetésből kiderül, hogy az idősök szeretnek a településükön élni, ragaszkodnak a házukhoz, rokonaikhoz, barátaikhoz és nem szívesen mennének el még a közeli városba lévő idősök otthonában sem, ha nem muszáj. Ritka a faluban az olyan idős ember, aki mellé nem áll oda a családja és nem segíti. Előfordul azonban, hogy valakinek nincs rokoni, baráti segítsége (vagy, mert nincsenek rokonai vagy, mert nem a közelben élnek), vagy éppen nem elegendő, ilyenkor lép be a helyi szociális ellátórendszer, azon belül is a szociális étkeztetés és a gyakran vele járó házi segítségnyújtás intézménye. Az idősök többsége kis segítséggel képes elboldogulni a mindennapi teendők elvégzésében.

Az idős emberek teljes értékű tagjai az országnak. Szellemi, kulturális, szociális, gazdasági téren nyújtott hozzájárulásuk, családjaikat segítő tevékenységük érték a társadalom számára. Mindezeket szem előtt tartva kell munkálkodnunk (mindannyiunknak) értük és velük, hogy

idős éveiket a lehető legjobb egészségben és körülmények között, otthon, hosszú ideig tölthessék.

3. Az ellátottak köre, demográfiai mutatói, szociális jellemzői, ellátási szükségletei

3.1. Ellátottak köre

Az étkeztetés során az ellátottak köre Gencsapáti község közigazgatási területén élő - az Szt. és a helyi szociális rendelet szerint szociálisan rászoruló – személyek.

3.2. Demográfiai mutatók

Gencsapáti község lakossága a rendelkezésre álló statisztikai adatok szerint 1890 óta folyamatosan növekszik. A népesség számának gyors növekedése az 1960-as évekig tartott. Az ország általános demográfiai helyzetének és a különböző települések közötti költözködési szokások változásának következtében a 80-as években a falvak növekedése lefékeződött. Ha az 1980-1990. közötti időszak népességét vizsgáljuk, úgy megállapítható egy nagyobb mértékű növekedés. Bár a természetes szaporodás, illetve fogyás egyenlege már évek óta negatív, a bevándorlásoknak köszönhetően a lakónépesség nem csökkent, hanem emelkedett és feltételezhető, hogy ez a tendencia a következő évekre (esetleg évtizedekre) is megmarad. A lakónépesség életkor szerinti megoszlása nem különbözik más hasonló nagyságú Vas megyei községétől. Jól tükrözi azt az országos tendenciát, mely szerint Magyarország népessége előregezőben van.

Ha a népesség korcsoportos megoszlását tekintjük a 19-54 éves életkorúak a népesség 53%-a körüli, a gyermekkorúak (0-18 év) a lakosság egynegyedét, az időskorú inaktívak pedig 22%-át teszik ki.

A férfiak és nők közötti arányok az elmúlt ötven évben állandónak mondhatók. A férfiak magasabb halandósága miatt a nők teljes népességre vetített aránya 52-53 % között mozog. Gencsapáti 7 évesnél idősebb népességének iskolai végzettsége hasonlóan mondható Vas megye közel azonos nagyságú településeihez.

A legutóbbi népszámláláskor Gencsapátiban közel 850 háztartást írtak össze. Ezen belül viszonylag magas az ún. család-háztartások száma az egyszemélyes háztartások számával szemben. A községben a 4 fős háztartások a leggyakoribbak. A családháztartások túlnyomó többsége egy családos, a több generációs háztartás ritka jelenségnek mondható.

A lakások többsége lakott (97%), más kisebb része nem lakott, üdülésre, vagy más célra használt (3%) lakás. A lakások többsége 4 vagy annál is több szobás (30%), a legritkébbak az egyszobás lakások (4%). Ezek a mutatók viszonylag elég kedvezőek. A lakások közel 80 %-a összkomfortos, 10%-a félkomfortos, illetve komfort nélküli. A lakások, házak száma évről évre növekedik, ezt az önkormányzat tudatos településrendezési tervvel is igyekszik elősegíteni.

Gencsapátiban a házasság aránya magasabb, mint az özvegyek, nőtlenek/hajadonok, elváltak és élettársi kapcsolatban élők aránya együttesen.

A község lakossága csaknem teljesen magyar, a nemzetiségek közül a német a jellemző, de számuk elenyésző.

3. 3. Szociális jellemzők

A demográfiai adatokból is kitűnt, hogy a lakosság egynegyede 60 év feletti, ezen belül is kiemelkedő az egyedül élő nők száma. Mégis a magány, a kiszolgáltatottságból adódó depresszió inkább az egyedül élő idős férfiakra jellemző. Sajnos szinte minden második évben előfordul körükben öngyilkosság. A hátrányos helyzetű, alacsony jövedelmű családok szintén érintettek a pszichés eredetű megbetegedésekben, gyakran szükség van a gyógyszeres beavatkozás mellett a segítő beszélgetésre.

A statisztika szerint egyre több a pszichés eredetű táppénz az aktív korú lakosság körében, vagyis az idegileg kimerült, depressziós betegek száma nő az utóbbi években. Mindez valószínűleg elsősorban a kilátástalan jövővel és a bizonytalan élethelyzettel (munkahelyek megszűnésével) függ össze.

Gencsapáti Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi sajátosságoknak megfelelően, külön rendeletben szabályozza a szociális rászorultságtól függő, pénzben és természetben biztosított szociális ellátások körét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások formáit, szervezeti kereteit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételeinek és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

Kizárólag az időskorúak támogatását célozza a GESZGYI által nyújtott szolgáltatások az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, az időskorúak nappali ellátása, továbbá az időskorúak járadéka, amelyhez esetenként közgyógyellátás is társul, a családsegítés és az önkormányzatok egyéb rendszeres (lakásfenntartási, ápolási támogatás, hulladékgazdálkodási díj átvállalása) és a rendkívüli települési támogatásai, kedvezményei. (pl.: létfenntartási, gyógyszer, temetési támogatás, szociális étkeztetés térítési díjának átvállalása, kommunális adó elengedése, időskorúak ellátása pénzbeli ellátásként, stb.) és a minden évben megrendezett „Szépkorúak Napja”.

4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátást, az étkeztetést Gencsapáti község önkormányzata a GESZGYI révén biztosítja.

Az intézmény munkanapokon a normál étrend mellett, biztosítja a különböző diéta ebéd lehetőségét is, a háziorvos vagy szakorvos javaslata alapján.

Térítési díj

Ha a jogszabályok (Szociális törvény, illetve a helyi önkormányzati rendeletek) másként nem rendelkeznek, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért (étkeztetés) térítési díjat kell fizetni.

A térítési díjat a Szociális törvényben meghatározottak szerint:

- a) az ellátást igénybe vevő jogosult,
- b) szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő,

- c) a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét,
- d) a jogosult tartását szerződésben vállaló személy,
- e) a jogosult tartására bíróság által kötelezett személy köteles megfizetni.

A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat, aki jövedelemmel nem rendelkezik,

Az intézményi térítési díjat konkrét összegben, forintra kerekítve kell megállapítani. Az intézményi térítési díj összegéről az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személyeket, valamint az intézmény ellátási területén élő lakosságot tájékoztatni kell. Az ellátást igénybe vevőt az intézményi térítési díj összegén túl az egy ellátottra jutó önköltség havi összegéről is tájékoztatni kell.

Az étkeztetés intézményi térítési díja nem haladhatja meg az egy ellátottra jutó szolgáltatási önköltség összegét. A napok számaként csak az étkezési napok száma vehető figyelembe. Az étkeztetésért fizetendő személyi térítési díj a napi személyi térítési díj és az adott hónapban igénybe vett étkezési napok szorzata.

Ha az ellátást betegség (gyógyintézeti kezelés) vagy más ok miatt a jogosult nem kívánja igénybe venni, a távolmaradást az intézmény vezetőjének legalább egy munkanappal a távolmaradást megelőzően szóban be kell jelenteni. Ennek elmulasztása esetén a kötelezett a térítési díj megfizetésének kötelezettsége alól a távolmaradás kezdetétől számított 3. munkanaptól mentesül. A kötelezett a távolmaradás idejére mentesül a térítési díj megfizetésének kötelezettsége alól.

A fizetendő térítési díj összegéről (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg és arról az ellátást igénylőt az ellátás igénybevételét megelőzően írásban tájékoztatja. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét, kivéve, ha az intézményi térítési díj számítása nem eredményez pozitív számot. Ebben az esetben külön jogszabályban meghatározott összegű személyi térítési díjat kell fizetni.

A személyi térítési díj összege — önkormányzati intézmény esetén — a fenntartó rendeletében foglaltak szerint csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik. A helyi rendeletben foglaltak szerint a személyi térítési díjat az intézmény vezetője mérsékelheti a megfelelő igazolások benyújtása után. Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Az állami fenntartó a térítési díj összegéről határozattal dönt.

A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha a család jövedelme:

- a) olyan mértékben csökken, hogy a Szt-ben meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni;
- b) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó mértékben növekedett.

A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a jogosult nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra.

A szolgáltatási önköltség a szolgáltatás kapcsán felmerült ráfordítások (a számvitelről szóló törvény szerinti költségek, önkormányzati intézményeknél az éves költségvetési beszámoló soraiban feltüntetett költségek) egy szolgáltatási egységre (ételadag, szolgáltatási óra, nap) számított értéke. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják.

Az étkeztetés esetében a személyi térítési díjának megállapításánál a Szt. szerinti jövedelemigazolásban meghatározottakat kell figyelembe venni. Amennyiben egy családon, illetve háztartáson belül többen részesülnek étkeztetésben, a fizetendő személyi térítési díjat külön-külön kell meghatározni.

A személyi térítési díj az étkeztetés esetén nem haladhatja meg a jövedelemigazolás során meghatározott jövedelem 25%-át, illetve 30%-át, ha az étkeztetés mellett házi segítségnyújtást is biztosítanak.

A szociálisan nem rászorult személy esetében az intézményi térítési díj összegét a fenntartó szabadon állapíthatja meg.

Az étkeztetést nyújtó szociális intézmény:

- a) az önkormányzat rendeletében meghatározottak szerint részt vesz a szociális rászorultság megállapításában,
- b) – külön jogszabály szerint – előkészíti a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges dokumentációt,
- c) vezeti a Szt.-ben előírt igénybevételi naplót.

5. Az ellátás igénybevételének módja

Az intézmény étkeztetésben részesítheti mindazokat a személyeket, akik Gencsapáti közigazgatási területén élnek és megfelelnek a Szt. törvényben, valamint a gencsapáti helyi szociális rendeletben meghatározott feltételeknek.

Az étkeztetés igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik, az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet mellékletében meghatározott formanyomtatványon. A kérelmet írásban a GESZGYI-be kell benyújtani. A kérelem elbírálása az intézményvezető hatáskörébe tartozik. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás feltételeiről a kérelem benyújtásakor az igénylőt tájékoztatni kell.

A jogosultság megállapítása után a hivatalos ügyek további intézése az intézményvezető irodájában történik. A szociális ellátás biztosításáról az intézmény vezetője a jogosultat, illetve hozzátartozóját értesíti.

Az ellátás igénybevételét megelőzően az intézményvezető az étkeztetést igénylő esetében saját jogú jövedelmét vizsgálva, jövedelemvizsgálatot végez. Az intézményvezető a

jövedelemvizsgálat során vizsgálja az egy főre jutó havi jövedelmet, rendszerint az öregségi nyugdíj tárgyhavi, vagy három hónapnál nem régebbi összegét. Az intézményvezető a jövedelem és a helyi rendelet alapján meghatározza az adható kedvezmény mértékét.

Jövedelemvizsgálatra évente egyszer kerül sor, az új, tárgyévi térítési díj összegének a megállapításakor. Évközi, jelentős mértékű jövedelemcsökkenés esetében az ellátást igénybevevő ismételten kérelmezheti a jövedelmének vizsgálatát.

Az intézménybe való *felvételt*kor az intézményvezető tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára:

- a) az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről;
- b) az intézmény által vezetett nyilvántartásokról;
- c) panaszjoguk gyakorlásának módjáról;
- d) az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről;
- e) az intézmény házirendjéről;
- f) a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről;
- g) a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

A tájékoztató után az intézményvezető elkészíti a felvételi adminisztrációhoz szükséges dokumentumokat:

- Nyilatkozat
- Megállapodás
- Nyilvántartás
- Térítési díj nyilvántartó törzslap

Az intézményvezető az ellátás igénybevételekor a fenntartó által jóváhagyott intézményi házirend egy példányát átadja a jogosultnak. Egyébként a házirendet az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni és gondoskodni kell arról, hogy az a jogosultak hozzátartozói és az intézmény dolgozói számára folyamatosan hozzáférhető legyen.

Az ellátás igénybevételének megkezdésekor az intézményvezető az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével Megállapodást köt kivéve, ha az ellátás biztosítása a bíróság kötelező intézeti elhelyezést kimondó döntésén alapul.

A megállapodás tartalmazza:

- a) az ellátás kezdetének időpontját,
- b) az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- c) az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- d) a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítésszerű-fizetési kötelezettséggel jár,
- e) egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- f) az ellátás megszüntetésének módjait.

A jogosult és hozzátartozója az intézménybe való felvételkor köteles:

- a) nyilatkozni az intézményvezetői tájékoztatásban foglaltak tudomásulvételéről, tiszteletben tartásáról;
- b) adatokat szolgáltatni az intézményben e törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz;
- c) nyilatkozni arról, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit és a jogosult, továbbá a közeli hozzátartozója személyazonosító adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

Az újonnan jelentkezők felvétele folyamatosan történik egész évben, az előírások, jogszabályok figyelembevételével. Az intézményi felvételtől hozott döntést írásba kell foglalni, és írásban értesíteni kell az érintettet.

Az intézményi jogviszony megszűnik a következő esetekben:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha a Szt. törvény rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható.

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult:

- másik intézménybe való elhelyezése indokolt,
- a házirendet súlyosan megsérti,
- intézményi elhelyezése nem indokolt.

A jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, a felek megegyezése szerinti időpontban.

Az intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

6. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A szolgáltatásokról szóló tájékoztatást a helyben szokásos módon kell közzétenni:

- hirdetményben a település hirdetőtábláin,
- helyi rendezvényeken: közmeghallgatás,
- a helyi médiában: Hírmondó újság
- személyesen, élőszóban.

7. A szolgáltató és az igénybevevő közötti kapcsolattartás módja

7. 1. Az intézmény belső kapcsolatainak rendszere

A GESZGYI különböző közösségei (Tagok közössége, Alkalmazottak közössége), igénybevevői közötti kapcsolattartást az intézményvezető, a vezető gondozó fogja össze.

A kapcsolattartásnak különböző formái vannak, melyek közül mindig azt kell alkalmazni, amelyik a legmegfelelőbbben szolgálja az együttműködést.

A kapcsolattartás formái:

- különböző értekezletek,
- megbeszélések,
- eseti megbeszélések,
- fórumok,
- intézményi gyűlések,
- éves felülvizsgálat, stb.

Az intézményi kapcsolattartás egy részének rendszeres és konkrét időpontjait a munkaterv tartalmazza, melyet a hivatalos közlések helyén kell kifüggeszteni.

A belső kapcsolattartás általános szabálya, hogy különböző döntési fórumokra, alkalmazotti értekezletekre a vonatkozó napirendi pontokhoz a döntési, egyetértési, és véleményezési jogot gyakorló közösségek által delegált képviselőt meg kell hívni, nyilatkozatukat jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A teljes alkalmazotti közösség gyűlését az intézményvezető akkor hívja össze, amikor ezt jogszabály előírja, vagy az intézmény egészét érintő kérdések tárgyalására kerül sor. Az alkalmazotti közösség értekezleteiről jegyzőkönyvet kell vezetni.

7. 2. Az intézmény külső kapcsolatainak rendszere

Az étkeztetés ellátása komplex feladatot jelent, amely a különböző szakterületek együttműködése által valósítható meg. A feladatok eredményes ellátása érdekében rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, szervezetekkel.

Az intézmény a következő szervezetekkel, intézményekkel áll rendszeres kapcsolatban:

- Gencsapáti Polgármesteri Hivatal,
- Vas Megyei Kormányhivatal,
- a családgondozó,
- a háziorvosi szolgálat,
- a EUREST Kft.
- a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet,
- és más hasonló klubok, illetve szociális intézmények.

A kapcsolattartás formái és módjai:

- közös értekezletek tartása,
- szakmai előadásokon és megbeszéléseken való részvétel,
- módszertani bemutatások és gyakorlatok tartása,
- közös ünnepélyek rendezése,
- intézményi rendezvények látogatása,
- hivatalos ügyintézés levélben vagy telefonon.

8. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

8. 1. Közalkalmazottak jogai

Az étkeztetést ellátó, személyes gondoskodást végző személy szociális közszolgáltatást végző közalkalmazott, ezért munkavégzésével kapcsolatos jogaikat a Munka Törvénykönyve mellett a Közalkalmazotti Törvény és a Szociális Törvény is szabályozza.

Az közalkalmazottat a jogszabályokban meghatározott részvételi, javaslattételi, véleményezési, egyetértési és döntési jogok illetik meg.

Részvételi jog illeti meg az intézmény minden dolgozóját azokon a rendezvényeken, amelyekre meghívót kap. A részvételi jogokat a munkáltatóval közalkalmazotti jogviszonyban álló közalkalmazottak közössége nevében az általuk közvetlenül választott közalkalmazotti tanács, illetve közalkalmazotti képviselő gyakorolja. (Közalkalmazotti tanácsot kell választani minden olyan munkáltatónál, ahol a közalkalmazottak létszáma a tizenöt főt eléri.) A tizenöt főnél kevesebb közalkalmazottat foglalkoztató munkáltatónál közalkalmazotti képviselőt kell választani. A közalkalmazotti képviselőre, a közalkalmazotti tanácsra, illetve a közalkalmazotti tanács tagjára vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A Kormány a KOMT-ban történt egyeztetést követően rendeletben meghatározza a reprezentativitás feltételei igazolásának rendjét.

A közalkalmazottak részvételi jogait a Kjt. bekezdései tartalmazzák. A miniszter a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a közalkalmazottak közössége, vagy meghatározott csoportja részére további részvételi jogokat is megállapíthat.

A döntési jog a rendelkező személy számára intézkedési jog, amelyet jogszabályok biztosítanak. Személyes jogkör esetén a jogkör gyakorlója teljes felelősséggel egy-személyben dönt. A közalkalmazotti képviselőt együttdöntési jog illeti meg a kollektív szerződésben meghatározott jóléti célú pénzeszközök felhasználása, illetve az ilyen jellegű intézmények és ingatlanok hasznosítása tekintetében.

Javaslattételi és véleményezési jog illeti meg az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban álló minden személyt. Az elhangzott javaslatokat és véleményeket a döntés előkészítése során a döntési jogkör gyakorlójának mérlegelnie kell. A döntési jogkör gyakorlójának az írásban kifejtett javaslattal, véleménnyel kapcsolatos álláspontját a javaslattevővel, véleményezővel közölni kell.

A munkáltató döntése előtt a közalkalmazotti képviselővel véleményeztetni:

- a) a munkáltató gazdálkodásából származó bevétel felhasználásának tervezetét,
- b) a munkáltató belső szabályzatának tervezetét,
- c) a közalkalmazottak nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedés tervezetét,
- d) a korengedményes nyugdíjazásra és a megváltozott munkaképességű közalkalmazottak rehabilitációjára vonatkozó elképzeléseket,
- e) a közalkalmazottak képzésével összefüggő terveket, valamint
- f) a munkáltató munkarendjének kialakítását és az éves szabadságolási tervet.

A munkáltató legalább félévente köteles tájékoztatni a közalkalmazotti képviselőt a részmunkaidős és a határozott időre szóló foglalkoztatás helyzetének alakulásáról.

A közalkalmazotti képviselő a Szoc. törvényben meghatározott jogai körében a munkáltatóval együttesen megalkotja a közalkalmazotti szabályzatot. A közalkalmazotti képviselő és a munkáltató kapcsolatrendszerét érintő egyes kérdések a közalkalmazotti szabályzatban állapíthatók meg. A közalkalmazotti szabályzat kollektív szerződésre tartozó kérdéseket nem szabályozhat. A közalkalmazotti szabályzatra a Munka Törvénykönyve meghatározott bekezdéseit megfelelően alkalmazni kell.

Az intézmény közalkalmazotti képviselője Szabó Andrea szociális gondozó.

Az egyetértési jog az intézkedés meghozatalának feltétele. A jogkör gyakorlója az adott kérdésben csak úgy rendelkezhet, ha a hatályos jogszabályok szerint az egyetértésre jogosult személy az intézkedéssel ténylegesen egyetért. Az egyeztetésekről minden esetben jegyzőkönyvet kell készíteni.

8. 2. A szociális szolgáltatást végzők jogai

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

Közfeladatot ellátó személynek minősül a házi segítségnyújtást végző szociális gondozó, ideértve a vezető gondozót is, illetve az előgondozással megbízott személy.

8. 3. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottak jogai

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottnak a jogait az 1993. évi III. törvény tartalmazza.

A szociális szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés bármely okból, így különösen az ellátott neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van:

- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.
- Az alapszolgáltatásban részesülő számára az igénybe vett ellátáshoz kapcsolódó, az a Szociális törvényben meghatározott általános vagy speciális jogokat is biztosítani kell.
- A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az ellátást igénybevevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvény

felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

- Az ellátást igénybevevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Ennek teljesítése érdekében az intézmény vezetője évente tájékoztatót készít az intézmény gazdálkodásáról és azt az intézményben jól látható helyen kifüggeszti, illetve szükség esetén szóban ad tájékoztatást az ellátást igénybevevő részére.

A tájékoztató tartalmazza:

- a) az intézmény működési költségének összesítését,
  - b) az intézményi térítési díj havi összegét,
  - c) az egy ellátottra jutó havi önköltség összegét.
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel
- a) az élethez, emberi méltósághoz,
  - b) a testi épséghez,
  - c) a testi-lelki egészséghez való jogra.
- Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. Az intézményvezető köteles biztosítani továbbá, hogy az intézményi elhelyezés során az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más ellátást igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást, különös figyelemmel az ellátást igénybevevő szociális rászorultságának tényére.
- Az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában, kivéve a házirendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek veszélyt jelenthetnek az intézményben élők testi épségére. A veszélyeztető tárgyak körét, ezen tárgyak birtoklásának feltételeit, illetve ellenőrzését a házirend szabályozza. A korlátozás azonban nem érinti a mindennapi használati tárgyakat.
- Az ellátást igénybevevőnek joga van az intézményen belüli és intézményen kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalomára, biztonságára. Az intézmény házirendje meghatározza az intézmény nyitvatartási rendjét. Az ellátást igénybevevőnek az igénybevételi eljárás során részletes és pontos tájékoztatást kell adni az intézményben kialakított szabályokról.
- Az ellátást igénybevevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartására, rokonok, látogatók fogadására. Az intézményvezető a házirendben szabályozott módon rendelkezhet a látogatás rendjéről. A látogatók fogadása során figyelemmel kell lenni az intézményben élő más személyek nyugalomára.
- Az intézményvezető a házirendben szabályozott módon és esetekben intézkedhet a látogatás rendjét szándékosan és súlyosan megzavaró személyekkel szemben.
- Amennyiben az intézményben ellátott személy betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 2009. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) betegeket jogait szabályozó rendelkezéseire.
- Amennyiben az ellátást igénybevevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes az illetékes szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy az ellátott jogi képviselőt az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.

- Az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslattal.

8. 3. 1. Ellátotti önkormányzat

Mivel az étkeztetés nappali ellátást nyújtó intézményben történik, az ellátottak érdekeik közösségben történő képviseletére és közösségi életük megszervezésére – választott képviselőikből – ellátotti önkormányzatot hozhatnak létre, amely ellátja az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, illetve házirendjében meghatározott feladatokat.

9. Az intézményre vonatkozó szakmai információk (a személyes gondoskodást végző személyek létszáma, szakképzettsége)

A GESZGYI-ben az étkeztetés feladatait a nappali ellátás szakfeladaton lévő dolgozó látja el, szükség esetén a többi gondozó segítségével.

Az intézmény élén az intézményvezető áll, akinek feladata az intézmény által biztosított ellátások koordinációja, a szakmai munka összehangolása, szervezése, ellenőrzése.

Az intézmény dolgozói rendelkeznek a I/2000. SzCsM rendelet mellékletében megjelölt szakirányú, vagy annak hiányában elfogadható szakképesítéssel. A vezető általános szociális munkás (kiegészítve szociális igazgatás szakiránnyal), valamint személyügyi szakigazgatás-szervező felsőfokú oklevéllel rendelkezik, míg a gondozóknak középfokú szociális gondozó és ápoló végzettségük van. A továbbképzési tervnek megfelelően folyamatosan részt vesznek a kötelező szakmai továbbképzéseken.

A törvényben előírtak szerint szerepelnek a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által vezetett működési nyilvántartásban, rendelkeznek a nyilvántartásba vételről szóló igazolással. Az intézményben dolgozó közalkalmazottak feladatai, felelősségi körei, kötelezettségei és jogai részletesen meghatározásra kerültek az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a munkaköri leírásokban.

10. Összefoglalás

Az étkeztetés lehetővé teszi, hogy az idős ember élete végéig, illetve a lehető leghosszabb ideig a saját, megszokott körülményei között maradhasson, élhessen. Mindez lehetővé teszi a generációk közötti kapcsolat kiteljesedését, a kapcsolattartás ápolását, fejlesztését. A fiatal nemzedék egészséges érzelmvilágának fejlődését is szolgálják a gyermekek, a fiatalkorúak bevonásával létrejött olyan időseket érintő programok, rendezvények és pályázatok is, melyekkel erősítik a felnövekvő generációkban az idősök tiszteletét, megbecsülését, az általuk eddig ápolott hagyományok tovább folytatását.

Ahhoz, hogy az idős emberek aktív társadalmi szerepvállalása még inkább megvalósulhasson, szorosabb partnerségi kapcsolatot kell kialakítani az önkormányzat, az őket ellátó intézményrendszer és az idős emberek között. Fontos, hogy lényegesen több, humánus és

együtt érző figyelmet szenteljünk az idősödés társadalmi problémáinak, és ezt a korosztályt érintő gazdasági,- nyugdíj,- szociális ellátási és egészségügyi kérdéseknek. A megfelelő tájékoztatás, információadás, az állandó kapcsolattartás az ellátottakkal, illetve hozzátartozóikkal nélkülözhetetlen a hatékony és szakszerű munkavégzéshez. A hagyományos és már meglévő lehetőségeken túl (képűjság, szórólap, faliújság, helyi újság, honlap), meg kell teremteni, és az új lehetőségeket be kell vezetni a korszerű technika felhasználásával (Internet). Idővel mindezek a technikák, lehetőségek fontos jelzőrendszerként is funkcionálhatnak és a megfelelő használat, igénybevétel esetén egy „párbeszéd” kialakulását elősegítené.

Az intézmény legfontosabb célja, hogy a segítségre szoruló idős ember az igényeinek legmegfelelőbb ellátás(ok)ban részesüljön.

Mindennapi munkánk alapja minden ember értékének, méltóságának elismerése társadalmi helyzetre, korra, nemre való tekintet nélkül, problémáik enyhítése, illetve megoldása a megfelelő szolgáltatások révén.

Az intézmény dolgozói tevékenységük során mindvégig szem előtt tartják a szociális munka Etikai Kódexét és törekednek arra, hogy az Etikai Kódex elvei, értékei érvényesüljenek a munkájukban.

Az időskorúakról való gondoskodás a társadalom feladata, kötelezettsége. Az intézményvezető, a gondozó feladata, hogy minden segítséget megadjon a szolgáltatásokhoz való hozzájutáshoz, a személyre szabott szükségletek kielégítéséhez.

A hatályba lépés napja: 2020. november 01.

Az étkeztetés szakmai programját a fenntartó a 2020. október 22. ülésén megtárgyalta, a 91/2020. (X.22.) számú képviselő-testületi határozatával jóváhagyta.

Gencsapáti, 2020. október 29.

.....
fenntartó

.....
intézményvezető

